

Ja és oficial. El pla Info XXI ha estat un fracàs. Ho ha reconegut fins i tot el ministre de Ciència i Tecnologia aquesta setmana. El pla Info XXI va ser la iniciativa posada en marxa pel govern Aznar per a millorar l'accés a Internet i les noves tecnologies a partir de l'impuls públic en el període 2001-03. El reconeixement de Piqué arriba després que la comissió Soto, nomenada fa quatre mesos per avaluar el compliment del pla, en constatés el fracàs. Anteriorment, les associacions d'usuaris d'Internet ja havien assenyalat l'escàs efecte del pla.

Quin ha estat el problema? Segons la comissió Soto, hi han mancat uns objectius mesurables, uns recursos suficients i un mecanisme de seguiment i avaluació. L'oposició crítica que no s'hagi gastat el diner previst. Però el que sorprèn a hores d'ara és que encara existeixin programes públics importants (en aquest cas l'import total inicial era pròxim als 6.000 milions d'euros) que no tinguin un procediment d'avaluació dels seus resultats. L'im-

Plans, plans, plans

José García-Montalvo

Departament d'Economia i Empresa. Universitat Pompeu Fabra

portant no és tant el que es gasta com els resultats que s'obtenen amb el diner que s'utilitza per finançar qualsevol tipus de programa públic. Un exemple clar és la campanya *Internet per a tothom* que va tenir lloc l'any passat. Amb l'objectiu explícit d'alfabetitzar digitalment un milió de ciutadans no es va passar dels 100.000 inscrits. Què es fa quan els alfabetitzables no es volen alfabetitzar? En què es gasten els diners? ¿Es fa com en els cursos de formació finançats amb fons europeus, on es cacen estudiants al vol i si no se'n troben se n'inventen? Els cursos de formació finançats amb diners de la UE són el típic exemple en què tot el pressupostat es gasta. No obstant això, l'eficàcia d'a-

questa despesa està encara per demostrar, ja que l'avaluació dels efectes d'aquestes actuacions és simplement d'execució (que es gastin tot el pressupost) i no de resultats.

Des d'algunes instàncies s'insinua que no subvencionar la compra d'ordinadors és el problema fonamental. No obstant això, moltes famílies compren televisions gegants, DVDs o telèfons mòbils d'última generació abans que un ordinador. El problema no és aquest. El problema és fonamentalment d'incentius. Molts ciutadans entenen que no necessiten un ordinador i creuen que la utilitat d'estar connectats a Internet serà molt baixa. Si s'adonessin que estar connectat a Internet els és de

gran utilitat no faltarien alumnes per a l'alfabetització digital. Potser no caldrien ni tan sols cursos formals, perquè un cop connectats a Internet, tothom estaria interessat a aprendre fins i tot pel seu compte.

Per tant, la qüestió important és si l'oferta crearà la seva pròpia demanda, com creu el ministeri, o no. És a dir, si un augment dels serveis disponibles en xarxa serà capaç d'atraure nous usuaris d'Internet o, per contra, fins que no hi hagi més usuaris connectats no apareixeran prou serveis per fer atractiva la connexió a Internet d'una part important de la població i les empreses. No es pot oblidar que en el cas d'Internet els efectes xarxa (m'interessa estar connectat perquè hi ha molts clients o amics que també ho estan) són fonamentals. Sembla clar que a l'Estat espanyol encara s'és lluny del punt crític.

En resum, que la comissió Soto ha proposat un nou pla per substituir el vell pla. L'Info XXI ha mort. Visca l'Info XXI!